Årsberetning 2024

Dansk Ledningsejerforum (DLF):

Er et fælles samarbejdsorgan for ledningsejere, der har til formål at fremme samarbejdet blandt ledningsejere, mellem ledningsejere og offentlige myndigheder og andre organisationer.

Fremmer brug af fælles retningslinjer og udøver oplysningsvirksomhed til gavn for ledningsejere og samfundet som helhed i forbindelse med etablering og drift af ledningsanlæg.

Dette samarbejdsorgan skal samtidig fungere som en kontaktmulighed for diverse eksterne samarbejdspartnere med henblik på behandling af forespørgsler mv.

Desuden vurderer og kommenterer samarbejdsorganet på eget initiativ lovforslag, normer osv.

Medlemmer af Dansk Ledningsejerforum:

Medlemmerne er repræsenteret via deres brancheforeninger, bortset fra tdc net. Dansk Ledningsejerforum repræsenterer direkte og indirekte ca. 5.000 ledningsejere, der i runde tal fordeler sig således:

TDC NET:	Gasselskaber:	El-selskaber:	Spildvands-selskaber:	Fjernvarme-selskaber:	Vandselskaber:	Antenneforeninger:
1	5	40	70	400	1850	2000

Organisation

Dansk Ledningsejerforum består af et Fællesudvalg og de to faggrupper:

- LER & DATA
- Forebyggelse af graveskader

I Fællesudvalget drøftes emner af overordnet karakter, og Fællesudvalget koordinerer og uddelegerer opgaver til faggrupperne. Faggrupperne kan også tage sager op på eget initiativ.

Fællesudvalget kommunikerer gennem egne organisationer og via Dansk Ledningsejerforum's hjemmeside, https://www.dansk-ledningsejerforum.dk/. På hjemmesiden findes oplysninger om foreningen samt materiale fra faggrupperne. Endvidere kan medlemmer af udvalg og faggrupper finde referater mv. på den begrænsede del af hjemmesiden.

Opdateret organisationsplan er indsat som bilag sidst i dette dokument. Her er endvidere vist hvilke eksterne arbejdsgrupper og udvalg, som Dansk Ledningsejerforum er repræsenteret i. Desuden er navne på repræsentanterne i Fællesudvalget anført.

Fællesudvalget

Fællesudvalget er det samlende udvalg i Dansk Ledningsejerforum (DLF), og der afholdes normalt 4 møder om året i dette forum. Her involverer udvalget sig direkte i enkelte emner/sager og uddelegerer andre sager til de relevante faggrupper. Der afholdes hvert (andet) år et seminar (temadag), hvor Dansk Ledningsejerforum tager aktuelle emner op til drøftelse mellem alle arbejdsgruppernes medlemmer.

I 2024 har der været afholdt 3 møder inkl. en temadag i juni med ekstern deltagelse fra NCC, Learnmark og Scantruck. Programmet for temadagen var følgende:

10.00 – 10.10	Velkomst og gennemgang af dagens program v/Christian
10.10 – 12.00	Ny brancheuddannelse for ledningsgravere – formål og indhold v/Kirsten Isager Kruuse, Afdelingschef hos NCC og Peter Hjortdal, Uddannelsesleder hos Learnmark Efteruddannelse. Fokusemner: 1. Arbejdsmiljø og sikkerhed 2. Anvendelse af ledningsoplysninger (LER 2.0) 3. Forebyggelse af graveskader 4. Retablering (DS 475 mv.) 5. Fremtidigt krav om gennemført uddannelse i entrepriseaftaler? 6. Hvordan kan ledningsejerne bidrage til at gøre uddannelsen til en succes?
12.00 – 13.00	Frokost og gåtur
13.00 – 13.30	Seneste nyt fra LER 2.0 fronten v/LER & DATA
13.30 – 15.00	Ledningernes indbyrdes placering - hvad siger DS 475 og hvad siger virkeligheden? Rundbordsdrøftelse med indspark fra Finn Thulin, Nexel (elkabler) Lucas Sonne Never, Fibia, og Lars Beyer Knudsen, Norlys (fiberkabler) Sune Hald, Middelfart Spildevand
15.00 – 15.30	Kaffe og kage
15.30 – 16.30	Præsentation af Radarskovlen v/Benjamin Stub, Scantruck (læs mere her)
16.30 – 17.00	Opsummering af dagens indlæg og drøftelser
17.00 – 18.00	Frirum
18.00 –?	Middag

Fællesudvalget har i løbet af 2024 særligt drøftet følgende emner og sager:

Fællesudvalget har i 2024 måttet sige farvel til Christian Vonger Berg, fra Green Power Denmark, som har bestredet posten som formand. CVB forlod Green Power Denmark. Fællesudvalget har i første omgang besluttet ikke at besætte posten som formand, men lade næstformand Jens Christian Nielsen varetage formandens opgaver, assisteret af Sekretariatet hos FDA.

I forbindelse med formandsskiftet har det ikke umiddelbart været muligt at finde statutten for Fællesudvalget, hvorfor arbejdet med at formulere en ny er igangsat.

Herunder gengives teksten fra seneste årsberetning som inspiration for Fællesudvalgets færdiggørelse af indholdet på mødet i april.

- Ledningsejernes indfasning af LER 2.0: Den 1. juli 2023 var skæringsdato for ledningsejerne til at få digitaliseret deres ledningsoplysninger i overensstemmelse med LER-loven, bekendtgørelsen og datamodel. De fleste ledningsejere har taget LER 2.0 i brug, men der er stadig en gruppe mindre ledningsejere, som ikke er klar til at udveksle deres ledningsoplysninger digitalt.

- Klimatilpasning/kystsikring: Flere kommuner har pålagt ledningsejere en bidragspligt til medfinansiering af kommunale kystsikringsprojekter. Bidragspligten varierer fra kommune til kommune, og i flere tilfælde er de kommunale afgørelser påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

- Retablering af ledningsgrave i asfaltlag: I oktober 2022 publicerede Vejdirektoratet (VD) en ny skitsetegning for retableringsmetode 2 for ledningsarbejder, som forudsætter en sideforskydning af lodrette samlinger mellem eksisterende og retableret asfalt (2-lags asfalt). I løbet af 2023 har DLF deltaget i flere møder med VD og vejmyndigheder om en ny retableringsmetode for visse typer ledningsarbejder i asfalt uden krav om sideforskydning af lodrette samlinger. VD har i oktober 2023 offentliggjort en rapport – Metoder for retablering af ledningsgrave – hvor der lægges op til en ny Metode 6, som tillader retablering af 2-lags asfalt uden sideforskydning af lodrette samlinger mellem eksisterende og retableret asfalt – svarende til den gamle metode

2. Den nye Metode 6 er tiltænkt mindre ledningsgrave som el, tele, vand og gas. Den nye Metode 6 forventes meget snart indarbejdet i Vejdirektoratets Håndbog Ledningsgrave og i Arbejdsbeskrivelse for ledningsgrave (AAB/SAB-P) mhp. offentliggørelse på Vejregelportalen. Forventningen er, at vejmyndighederne kan tage Metode 6 i brug et stykke ind i 2024.

- Ledningers indbyrdes placering i jorden: Fællesudvalget har drøftet grundlaget for en opdatering af DLF's notat "Regler for etablering af ledninger" fra 2006. Notatet indeholder nogle gode og relevante betragtninger om "spillereglerne" for etablering af ledningsanlæg i veje – med særlig fokus på ledningers indbyrdes placering i jorden. Der synes ikke at foreligge nyere retspraksis mv. i forhold til notatets beskrivelse af de skrevne/uskrevne regler om ledningers indbyrdes placering i jorden. Derfor er DS475 normen fortsat det styrende "regelsæt" for de forhold, som skal tages i betragtning ved nedgravning af ledninger i nærheden af andre ledninger. Der findes kun lovbestemte regler for elkabler (højspændingsledninger) og gasledninger med baggrund i sikkerhedsmæssige forhold. Fællesudvalget vil undersøge muligheden for at få indarbejdet et generelt krav i DS 475 norm om, at der i forbindelse med nedlægning af nye ledninger skal tages et økonomisk hensyn til eksisterende ledningsejeres mulighed for at tilgå deres ledningsnet – særligt for så vidt angår dybereliggende ledninger.

No-Dig ordningen

DLF er repræsenteret i DI Byggeris No-Dig ordningen v/Jonas Hasselbalch Larsen.

No-Dig ordningen er en kontrolordning under Dansk Byggeri for styret underboringer. Kontrolordningen skal sikre at de udførende til hver en tid opfylder de standardbetingelser og procedurer som er opstillet i kontrolordningen. Ud over DLF har en række andre forsyningsvirksomheder repræsentanter i kontrolordningen.

JUC Netværk om gravearbejder & Ledningsskader

DLF er repræsenteret aktuelt ikke repræsenteret i dette netværk som følge af en beslutning om at sætte dette på pause indtil videre. Deltagerne i netværksgruppen er primært ledningsejere, entreprenører, SDFI, rådgivende ingeniører og ledningsadvokater.

Der afholdes 4 årlige møder i netværksgruppen. På møderne drøftes bl.a. aktuelle domme og afgørelser omkring gæsteprincippet, ledningsdeklarationer, ansvar for graveskader og afgørelser, LER 2.0 mv.

Medlemskabet giver DLF mulighed for at opbygge et stærkt netværk til de øvrige brancheaktører.

https://juc.dk/produkter/netvaerk-i-gravearbejder-og-ledningsskader

Dansk Ledningsejer Forum - Organisationsplan 2025

	Fællesudvalg		Forebyggelse af graveskader		LER & DATA	
Elnet/fibernet	Mikkel Vesterbæk	Green Power Denmark	Finn Thulin	Cerius Radius	Thor Gerner Nielsen	Cerius Radius
TDC	Jonas Hasselbalch Larsen	TDC NET	Jonas Hasselbalch Larsen	TDC NET	Lars Rene Christensen	TDC Net
Gas-distribution	Mette Harder Nørgaard	Evida	Mette Harder Nørgaard	Evida	Thomas Haagesen	Evida
DANVA	Lars Gadegaard	DANVA	Kim Gravill	VEKS	Lars Gadegaard	DANVA
Fjernvarme-værker	Jens Christian Nielsen	Dansk Fjernvarme	Steen Christensen Gunnar M. Nielsen	FDA	Mette Rude	Kredsløb
Vandværker	Anna Okkerlund Brahe	Danske Vandværker	Henrik Hassing	Nordkabel A/S	Anna Okkerlund Brahe	Danske Vandværker
Antenne	Steen Christensen Gunner M. Nielsen	FDA			Steen Christensen Gunner M. Nielsen	FDA
					Lars Bang	Nord Energi Teknik

No-Dig	Jonas Hasselbalch Larsen	TDC Net
LER Følgegruppe	Thor Gerner Nielsen	Cerius Radius
Vejregelråd (VD)	Jonas Hasselbalch Larsen	TDC Net
JUC-netværk		

ERFA-gruppe om gæsteprincippet
Evida
Cerius Radius
HOFOR
Dansk Fjernvarme
Danske Vandværker
Green Power Denmark
Energinet
FDA
TDC Net
N1